

Laggträskåsen - NRO24107

Areal: 148 ha

Kartblad: 24I

Kommun: Malå

Riksvärde: Geovetenskap

Laggträskåsen är ett säreget och värdefullt geovetenskapligt objektet i Malå kommun. Mest värdefull är den del av åsen som går genom den trånga dalgången norr om Laggträsket till Tjäderträskbäcken i söder. Från norr löper Laggträskåsen från Bergudden vid Skellefteälven via Aspavan, Laggträsket, Abborrtjärnen väster om Stenbäcksmyran, Gäddtjärnen mellan Vinliden och Tjäderträsket, vidare söderut mot Fågelmyran nordväst om Hundberg. I norr, i den smala och tvära dalgången mellan Aspavaberget och Svarttjärnberget bildar åsen en mäktig och välmarkerad rygg, som tillsammans med den mellersta delen av åsen utgör en unik formation i Malå kommun.

Åsen dämmer, på västra sidan upp det drygt 1,5 km långa Laggträsket till en sjöyta på ca 419 m ö h, medan myrmarkerna runt Stenbäcken på östra sidan ligger på en nivå 5-8 m under Laggträskets yta. Här och var når Laggträskets yta nästan upp till åskrönet. Spår av liknande formationer finns sannolikt på många håll i landet, men oftast har åsdämda sjöar tömts under tidig postglacial tid. Runt Laggträskets flacka sydspets blir materialet finkornigare än tidigare och spritt över en stor yta. Åsen reser sig brant uppåt ca 5 m i höjdlid och delas upp i två breda åsryggar. Ryggarna har bildats under starkt vattentryck. Den ena åsryggen utgör fortsättningen på formationen. Mellan ryggarna finns ett brett ca 100-150 m långt område, med en magnifik dödisgrop med bara ett tunt lavtäckte. Mot söder löper åsformationen genom ett starkt vildmarkspräglad avsnitt omgivet av myrar, tjärnar och smärre oregelbundna moränkullar. Sediment runt själva åsen och på högre nivå än åskrönet, indikerar att det funnits en issjö i området.